

Trygghetsanalys

Hallstahammar

TRYGGARE SVERIGE

Stiftelsen Tryggare Sverige – en oberoende och icke-vinstdrivande NGO

Syftet med verksamheten är att förbättra hjälpen till brottsdrabbade samt att främja utvecklingen inom det brottsförebyggande området. Arbetet är inriktat på att finna nya idéer, nya samverkansformer och nya lösningar.

Stiftelsen Tryggare Sverige
Carl-Gustaf Lindstedtsgata 3
104 31 STOCKHOLM
Växel: 08-29 20 00
E-post: info@tryggaresverige.org
www.tryggaresverige.org
Twitter: @TryggareSverige

Författare: Erika Sjöqvist
© Stiftelsen Tryggare Sverige
Stockholm 2021

Sammanfattning

Trygghetsanalysen syftar till att kartlägga problembilden i centrala Hallstahammar, med ett särskilt fokus på den fysiska miljöns betydelse för uppkomsten av brott och otrygghet. Analysen omfattar fyra moment; genomgång av statistik, genomförande av nyckelpersonsintervjuer, genomförande av flödesanalyser samt genomförande av trygghetsbesiktning.

Utifrån de problemområden som har identifierats i trygghetsanalysen har en handlingsplan tagits fram med förslag på konkreta åtgärder för att förbättra säkerheten och tryggheten i Hallstahammar centrum. Åtgärderna togs fram under en workshop som genomfördes 2021-02-24 med representanter från Hallstahammar kommun, fastighetsägare, näringsidkare och polisen.

Genomgång av statistik

Statistiken omfattar anmälda brott under perioden 2020-01-01 till 2020-12-31 som faller inom 11 olika brottskategorier. Flest brott under perioden gällde narkotikabrott och den vanligaste platsen i statistiken var Hammartorget.

Genomförande av nyckelpersonsintervjuer

Nyckelpersonsintervjuer genomfördes med representanter från Hallstahammar kommun, fastighetsägare, näringsidkare, centrumorganisationen och nattvandrarerna. Intervjupersonerna beskrev att det är få brott och ordningsstörningar som sker i området, men att det förekommer otrygga platser så som utanför Kulturhuset, vissa parkeringsplatser och till viss mån Hammartorget.

Genomförande av flödesanalyser

Flödesanalyser genomfördes på olika platser i området med syfte att undersöka vilka människor som rör sig där och hur olika platser används. Fördelningen mellan män och kvinnor var relativt jämn under alla observationer. Däremot var spridningen mellan olika platser ojämn och det pågick få aktiviteter.

Genomförande av trygghetsbesiktning

Trygghetsbesiktningen täcker in nio aspekter i den fysiska miljön som påverkar förutsättningarna för att en plats ska upplevas som trygg. Det övergripande resultatet för centrala Hallstahammar är 13,5 vilket är en gul nivå. De aspekter som framför allt behöver åtgärdas är information (rött), tydlighet (gult), mix av människor (gult) och mix av funktioner (gult). Belysning, skalskydd, förvaltning och social kontroll hamnade på en grön (godkänd) nivå.

Innehållsförteckning

Inledning	6
<i>Syfte</i>	7
Metod.....	8
<i>Avgränsning</i>	8
Utgångspunkter	8
<i>Operationalisering av begreppet trygghet</i>	8
<i>Rutinaktivitetsteorin</i>	9
<i>Broken Windows</i>	9
<i>Hotspots</i>	10
<i>Placemaking</i>	10
<i>Prospect, refuge and escape</i>	10
Genomgång av statistik.....	11
<i>Syfte</i>	11
<i>Metod</i>	11
<i>Resultat</i>	11
<i>Slutsatser</i>	13
Genomförande av nyckelpersonsintervjuer.....	14
<i>Syfte</i>	14
<i>Metod</i>	14
<i>Resultat</i>	14
<i>Slutsatser</i>	17
Genomförande av flödesanalyser	18
<i>Syfte</i>	18
<i>Metod</i>	18
<i>Resultat</i>	18
<i>Slutsatser</i>	19

Genomförande av trygghetsbesiktning	20
<i>Syfte .....</i>	<i>20</i>
<i>Metod .....</i>	<i>20</i>
<i>Resultat.....</i>	<i>22</i>
<i>Gestaltning .....</i>	<i>23</i>
<i>Mix av funktioner.....</i>	<i>26</i>
<i>Mix av människor.....</i>	<i>28</i>
<i>Tydlighet .....</i>	<i>29</i>
<i>Social kontroll .....</i>	<i>31</i>
<i>Belysning.....</i>	<i>34</i>
<i>Skalskydd .....</i>	<i>36</i>
<i>Förvaltning.....</i>	<i>37</i>
<i>Information .....</i>	<i>39</i>

Inledning

De senaste decenniernas utveckling med en ökad organiserad brottslighet, social oro och utmaningar inom polisen har medfört att brottsligheten och otryggheten har blivit ett allt större samhällsproblem. Även den senaste nationella trygghetsundersökningen (NTU) från Brottsförebyggande rådet visar på en ökning av andelen otrygga i Sverige¹.

En konsekvens av den ökade brottsligheten och otryggheten är att såväl hela stadsdelar som enskilda bostadsområden och kvarter med hög problemnivå riskerar att få dåligt rykte, vilket i sin tur kan leda till att människor känner sig än mer otrygga. Andra konsekvenser kan vara utflyttning av boende, minskade fastighetsvärden och minskad omsättning för lokala näringsidkare.

Detta kan i sin tur leda till en negativ spiral med en ökad brottslighet och otrygghet som riskerar att försämra den redan allvarliga situationen ytterligare.

Ett första steg för att motverka en sådan negativ spiral är att på ett strukturerat sätt kartlägga den aktuella situationen och utmaningarna, för att sedan identifiera vilka åtgärder som bör prioriteras i det brottsförebyggande och trygghetskapande arbetet.

En viktig fråga i detta sammanhang handlar om den fysiska miljön i såväl centrum som ute i bostadsområden och på offentliga platser, och hur dess utformning i sig påverkar uppkomsten av brott och otrygghet.

Exempel på aspekter i den fysiska miljön som kan påverka brottsligheten och tryggheten positivt är ett väl integrerat skalskydd, öppna och tydliga ytor med god översikt och fria siktlinjer som skapar förutsättningar för människor i området att både bli sedd av och se andra som vistas där.

Andra aspekter handlar om en väl anpassad belysning och en god förvaltning, med ett tydligt ansvarstagande kopplat till platsen. En annan aspekt handlar om att skapa en bra mix av funktioner och aktiviteter för att på så sätt skapa förutsättningar för en mix av människor i det offentliga rummet, som i sin tur är en förutsättning för en bra informell social kontroll.

Ytterligare aspekter är kopplade till tillgång på information om pågående brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete i området, om var den som är orolig eller varit utsatt kan vända sig för att få hjälp och stöd samt information om vad som händer i området, såväl kopplat till evenemang och händelser som till planerade arbeten.

---

¹ Brå (2019). Nationella trygghetsundersökning (NTU). Brottsförebyggande rådet, Stockholm.

Slutligen bör även aspekter om tydlighet, orienterbarhet och om den mer övergripande gestaltningen i form av exempelvis färg och materialval, densitet och identitet beaktas.

Viktiga utgångspunkter i arbetet för att kunna öka tryggheten är att:

Definiera begreppen säkerhet och trygghet. En förutsättning för att få tillstånd en positiv utveckling är att alla berörda aktörer har en gemensam definition kring begreppen säkerhet och trygghet

Operationalisera definitionen. Det är också viktigt att bryta ned definitionen för att göra den praktiskt användbar i varje enskild verksamhets arbete med att öka säkerheten och tryggheten.

Mät och följ upp resultatet. Vidare är det viktigt att utifrån definition och operationalisering ta fram mätbara indikatorer för att ha en möjlighet att följa upp och utvärdera genomförda insatser.

Syfte

Det övergripande syftet med uppdraget är att kartlägga situationen och utmaningarna i centrala Hallstahammar, med ett särskilt fokus på den fysiska miljöns betydelse för uppkomsten av brott och otrygghet.

Vidare omfattar uppdraget att ta fram förslag på åtgärder och prioriteringar som syftar till att minska brottsligheten och öka tryggheten i det aktuella området.

Metod

En trygghetsanalys innehåller fyra olika moment, nämligen 1) Genomgång av statistik, 2) Genomförande av nyckelpersonsintervjuer, 3) Genomförande av flödesanalyser samt 4) Genomförande av trygghetsbesiktning.

Avgränsning

Uppdraget har fokus på situationen och utmaningarna i centrala Hallstahammar gällande säkerhet och trygghet kopplat till brott och ordningsstörningar.

Med säkerhet menas den faktiska risken att utsättas för brott och ordningsstörningar, medan trygghet handlar om individens upplevelse av sin egen säkerhet.²

Trygghetsanalysen täcker in det område som visas i kartbilden nedan.

² Stiftelsen Tryggare Sverige (2018). Trygghet i samhället. Jure Förlag AB: Stockholm.

Utgångspunkter

Operationalisering av begreppet trygghet

Uppdraget utgår från den operationalisering av begreppet trygghet som Stiftelsen Tryggare Sverige tagit fram³. Det innebär att människors trygghet på en generell nivå påverkas av fyra olika faktorer. Dessa är individens känsla av kontroll, tilliten till samhället och andra människor, anhöriga och andras säkerhet samt individens tro på sin egen förmåga att förhindra brott och hantera eventuella konsekvenser av att utsättas. Nedan ges en beskrivning av varje faktor.

Individens känsla av kontroll. Detta område handlar om formell och informell social kontroll (människor, "känna sig sedd"), lämplig utformning av den fysiska miljön (t.ex. belysning, rumslig tydlighet och förutsägbarhet) och bra information (realtidsinformation t.ex. i kollektivtrafiken, information om trygghetsinsatser, information till brottsdrabbade).

Tillit till samhället och andra människor. Med detta avses bland annat god förvaltning och skötsel (åtgärda skadegörelse, parkskötsel, "rent och snyggt" etc.) och bra stöd till de individer som drabbas av brott.

Anhöriga och andras säkerhet. Med detta menas att det inte bara är individ-

³ Stiftelsen Tryggare Sverige (2018). Trygghet i samhället. Jure Förlag AB: Stockholm.

ens egna livsförhållanden som påverkar tryggheten utan även till vilken utsträckning andra uppfattar en situation som riskabel, löper risk för att utsättas för brott eller har utsatts för ett brott. Det handlar även om mediernas rapportering av brottsändelser, vilket kan påverka individens uppfattning. Altruistisk oro och andras säkerhet och trygghet är betydelsefulla aspekter som spelar en roll för den egna tryggheten och hur individen upplever en plats och situation.

Individens tro på sin egen och andras förmåga att förhindra brott och hantera eventuella konsekvenser av att utsättas.

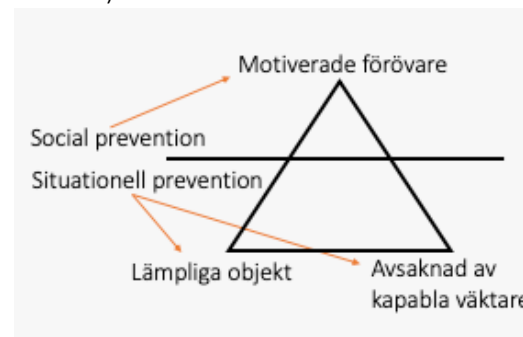
Här handlar det om t.ex. uppväxtförhållanden, enskilda personers fysiska eller psykiska funktionshinder och socioekonomiska förhållanden.

Det går inte att isolera någon enskild variabel som viktigare än de andra, utan de är beroende av varandra och olika viktiga för olika individer. Genom att mäta de faktorer som påverkar individens trygghet kan en mer korrekt bild av hur tryggheten ser ut utkristalliseras.

Rutinaktivitetsteorin⁴

Rutinaktivitetsteorin försöker förklara uppkomsten av brott genom att konstatera att tre faktorer måste sammanfalla i tid och rum för att ett brott ska kunna begås, nämligen 1) En motiverad gärningsperson, 2) Ett lämpligt objekt (som exem-

pelvis en dator att stjäla, en byggnad att tända eld på eller en person att råna) samt 3) En avsaknad av kapabla väktare (som exempelvis kameror, larm, personal etc.)

Ur ett brottsförebyggande perspektiv innebär detta att det finns tre arenor att arbeta på för att minska brottsligheten, nämligen att få färre motiverade förövare, minska de lämpliga objekten eller stärka de kapabla väktarna.

Broken Windows⁵

Enligt teorin om Broken Windows är otrygghet i samhället ofta kopplat till kriminalitet. Det klassiska exemplet är ett trasigt fönster som inte snabbt åtgärdas och därmed skickar signaler till omgivningen att ingen bryr sig om området.

I ett område där invånarna upplever att ingen bryr sig minskar den sociala kontrollen och otryggheten ökar. Detta gäller alla områden, oavsett socioekonomisk status. Konsekvensen av detta blir i sin tur att invånarna undviker varandra och drar sig för att vistas i det offentliga rummet.

⁴ Felson, M. (1994). *Crime and Everyday Life: Insights and Implications for Society*. Thousand Oaks, CA: Pine Forge Press.

⁵ <https://www.theatlantic.com/magazine/archive/1982/03/broken-windows/304465/>.

När den sociala kontrollen minskar kommer fler fönster att krossas i området. I förlängningen riskerar det att leda till ett område som präglas av skadegörelse och skickar signaler om att samhället inte bryr sig.

Hotspots⁶

Angreppssättet Hotspots handlar om att brottsligheten i samhället inte sker slumpmässigt, utan tvärtom är koncentrerad i tid och rum, det vill säga att vissa brott sker på samma platser och tider.

Dessutom visar forskning att brottsligheten inte bara är fokuserad till specifika platser utan även till specifika objekt och i vissa fall enskilda individer som tenderar att drabbas av brott upprepade gånger.

Genom att kartlägga och identifiera vilka olika hotspots som finns kan det brottsförebyggande arbetet effektiviseras genom att allokera resurser till dessa platser, objekt eller individer under de tider då risken för att brott ska ske är som störst.

Placemaking⁷

Placemaking är ett koncept som bland annat handlar om att planera platser utifrån människors behov snarare än att planera utifrån ett fokus på exempelvis

bilar, trafik eller kommersiella intressen, så som stora köpcentrum eller liknande.

Syftet är att få människor att vilja vara på och använda platser. Samhällen, liksom skolmiljön, utgörs av människor och en bra planering och programmering i enlighet med Placemaking kan öka inkluderingen på en plats. Människorna på platsen skapar i sin tur en social kontroll, vilket både minskar risken för att brott och ordningsstörningar ska uppstå samt ökar tryggheten på platsen.

Prospect, refuge and escape⁸

Prospect, refuge and escape är tre aspekter i den fysiska miljön som Fisher och Nasar påvisar är faktorer som påverkar rädslan för brott.

Prospect handlar om vilka förutsättningar det finns för individen att överblicka en plats.

Refuge inbegriper de gömställen i en plats där individen kan uppfatta det som att en potentiell gärningsperson befinner sig. Samtidigt handlar faktorn om att det ska vara möjligt för individen att söka skydd eller dra sig undan.

Escape handlar om de potentiella flyktvägar som en plats innehar, alltså att individen har ett sätt att ta sig bort från en hotfull situation.

---

⁶ Eck, J.E., Chainey, S., Cameron, J.G., Leitner, M. & Wilson, R.E. (2005). *Mapping crime: understanding hot spots*. Research report. National Institute of Justice, US

⁷ Future Place Leadership, Link Arkitektur & Stiftelsen Tryggare Sverige. (2020). *Placemaking in the Nordics*.

⁸ Fisher, B. S. & Nasar, J. L. (1992). *Fear of Crime in Relation to Three Exterior Site Features: Prospect, Refuge, and Escape*. *Environment and Behavior* 1992; 24; 35

Genomgång av statistik

Syfte

Som en del i Trygghetsanalysen granskas statistik över anmälda brott inom det aktuella området. Urvalet är ett års anmälningar utifrån 11 olika brottskategorier som påverkar människors livskvalitet i vardagen, så kallade livskvalitetsbrott.

Observera att antalet anmälda brott inte är detsamma som antalet begångna brott. Få anmälda brott kan exempelvis också vara en indikation på låg anmälningsbenägenhet.

Metod

Materialet samlades in genom kontakt med polisen.

Statistiken gäller för perioden 2020-01-01 till 2020-12-31 och följande brottskategorier:

- Misshandel, utomhus
- Fordonsrelaterade brott
- Skadegörelse
- Inbrott
- Stöldbrott mot person
- Rån
- Olaga hot
- Ofredande
- Våldtäkt, utomhus med obekant gärningsperson
- Mord/dråp
- Narkotikabrott

Resultat

Samtliga brottskategorier

- Totalt inkom 43 stycken anmälningar under perioden
- Flest anmälningar (39 %) gäller narkotikabrott
- Därefter kommer olaga hot (14 %)
- Skadegörelse, misshandel och fordonsrelaterade brott står vardera för 9 % av anmälningarna
- De gator med flest antal anmälda brott är Hammartorget (39 % av anmälningarna). Därefter kommer Vegagatan (26 %) och Parkgatan (19 %)

Nedan följer en sammanställning av anmälningarna för varje brottskategori.

Fordonsrelaterade brott

- Totalt inkom 5 anmälningar under perioden
- 4 anmälningar gäller tillgrepp av cykel och 1 anmälning gäller stöld från cykel

- 3 av anmälningarna gäller Parkgatan, 1 anmälning gäller Hammartorget och 1 anmälning gäller Knektbacken

Narkotikabrott

- Totalt inkom 17 anmälningar under perioden
- 7 anmälningar gäller innehav av narkotika och 10 anmälningar gäller bruk av narkotika
- 9 anmälningar gäller Hammartorget, 7 anmälningar gäller Vegagatan och 1 anmälning gäller Skolgatan

Skadegörelse

- Totalt inkom 4 under perioden
- 3 av anmälningarna gäller annan skadegörelse (ej klotter) och en 1 anmälning gäller skadegörelse mot stat, kommun eller lands-ting (ej klotter)
- Anmälningarna gäller Socialkontoret, Systembolaget, Hammartorget och Terminalkiosken

Inbrott

- 1 anmälning inkom under perioden gällande stöld genom inbrott i garage, station eller bilverkstad

Misshandel, utomhus

- Totalt inkom 5 anmälningar under perioden
- 2 anmälningar gäller misshandel mot kvinna över 18 år, 1 anmälning gäller mot man över 18 år

och 2 anmälningar gäller mot pojke 15–17 år

- 3 av anmälningarna gäller Hammartorget

Rån

- 1 anmälning inkom under perioden, gällande rån mot person över 18 år
- Anmälningen gäller Hammartorget

Olaga hot

- Totalt 6 anmälningar inkom under perioden
- 4 anmälningar gäller mot pojke under 18 år, 1 anmälning gäller mot flicka under 18 år och 1 anmälning är mot man över 18 år
- 3 av anmälningarna gäller Parkgatan, 2 anmälningar gäller Hammartorget och 1 anmälning gäller Vegagatan

Ofredande

- Totalt inkom 3 anmälningar under perioden
- Anmälningarna gäller ofredande emot flicka under 18 år, mot kvinna över 18 år samt mot man över 18 år
- Anmälningarna gäller Hammartorget, Nämndemansgatan och Vegagatan

Stöldbrott mot person

- 1 anmälning inkom under perioden, gällande fickstöld
- Anmälningen gäller Hammartorget

Våldtäkt, utomhus

- Ingen anmälning inkom under perioden

Mord/dråp

- Ingen anmälning inkom under perioden

Om brottskategorierna sorteras efter antal anmälningar får de följande ordning:

<i>Brottskategori</i>	<i>Antal anmälningar</i>	<i>Gata med flest anmälningar</i>
Samtliga brottskategorier	43	Hammartorget
Narkotikabrott	17	Hammartorget
Olaga hot	6	Parkgatan
Fordonsrelaterade brott	5	Parkgatan
Misshandel, utomhus	5	Hammartorget
Skadegörelse	4	Ingen gata/objekt sticker ut
Ofredande	3	Ingen gata sticker ut
Stöldbrott mot person	1	Hammartorget
Inbrott	1	Nämndemansgatan
Rån	1	Hammartorget
Våldtäkt, utomhus	0	
Mord/dråp	0	

Slutsatser

Flest anmälningar i den granskade statistiken gäller narkotikabrott. Övriga brottskategorier förekommer i mycket liten utsträckning i anmälningsstatistiken under den granskade perioden.

Hammartorget är den plats med flest antal anmälningar. Vegagatan och Parkgatan har också relativt många anmälningar.

Antalet anmälda fall av skadegörelse och fordonsrelaterade brott ligger relativt lågt. Huruvida detta beror på låg förekomst av dessa brott eller på låg anmälningsbenägenhet bör ses över.

Genomförande av nyckelpersonsintervjuer

Syfte

Nyckelpersonsintervjuer har genomförts med olika aktörer som är verksamma i området för att få en kompletterande bild av situationen, utmaningarna och de olika åtgärder som har genomförts.

Frågeställningar är a) hur upplever nyckelpersonerna situationen kopplat till säkerhet och trygghet, b) på vilket sätt arbetar respektive organisation brottsförebyggande och trygghetsskapande, c) vilken samverkan pågår i området kopplat till säkerhet och trygghet samt d) vilka förbättringsåtgärder upplever nyckelpersonerna behövs i området?

Metod

Intervjuer har genomförts med representanter från kommunen, fastighetsägare, näringsidkare, centrumorganisation, nattvandrare och politiken. Intervjuerna genomfördes digitalt och varje intervju var cirka 45 minuter lång.

Intervjuerna sammanställdes utifrån följande teman: **1)** Situation och utmaningar - vilka problem och utmaningar finns i området? **2)** Människor och flöden - vilka människor befinner sig i området och hur rör de sig? **3)** Insatser - vilka insatser har genomförts för att råda bot

på problemen? **4)** Samverkan - vilken samverkan finns i området?

Resultat

Situation och utmaningar

Det aktuella området beskrevs generellt som lugnt, med låg brottslighet och få ordningsstörningar. Däremot beskrev intervjupersonerna att det finns en otrygghet, framför allt bland äldre. De otrygga platser som nämns är torget utanför Kulturhuset och parkeringar på Hantverkaregatan. Även Hammartorget nämndes av några intervjupersoner som en otrygg plats.

Otryggheten vid torget utanför Kulturhuset beskrevs bero på att det för några år sedan skedde väskryckningar där, men också för att det ibland samlas grupper med ungdomar på platsen. Förekomst av många hörn som minskar överblickbarheten nämndes också som en orsak till att vissa tycker att det är obehagligt att vara på platsen, särskilt att ta ut pengar ur bankomaten på torget. Skadegörelse i

form av glaskross beskrevs också ha förekommit vid Kulturhuset för 3–4 år sedan. Sedan dess verkar det inte ha varit något större problem med skadegörelse.

Parkeringarna på Hantverkaregatan beskrevs som mörka och utan social kontroll. Lastkajen vid parkeringarna beskrevs som en plats där grupper med ungdomar kan samlas under sommaren. Några intervjupersoner menade att butikspersonal som parkerat där kan tycka att det är obehagligt att hämta sin bil.

Hammartorget beskrevs som en plats där det har förekommit problem med missbruk och alkoholförtäring, i huvudsak kopplat till några enskilda individer. Situationen beskrevs ha blivit lugnare de senaste åren.

Några av de intervjuade näringsidkarna beskrev att det inträffar att missbrukare som kommer in i butikerna gör personalen otrygg. Intervjupersonerna beskrev också otrygghet bland delar av personalen när butikerna ska stängas.

Några intervjupersoner beskrev att det förekommer spänningar mellan olika grupper av medborgare, exempelvis mellan ungdomar som bor i Kolbäck och som bor Hallstahammar och mellan yngre och äldre. Även förekomst av fördomar mellan grupper beskrevs, vilket beskrevs höra ihop med den otrygghet som vissa medborgare känner. En liten del av invånarna i kommunen, både av ungdomar och äldre, beskrevs som otrygga och därmed exkluderade från att ta del av det

offentliga och ta plats i det offentliga rummet.

Människor och flöden

Det aktuella området beskrevs generellt som relativt folktomt, framför allt kvällstid.

Centrum beskrevs som ett område som människor framför allt kommer till för att handla, och sedan lämnar. Eftermiddagar beskrevs som den tid då flest människor vistas i centrum, framför allt för att besöka

matbuti-
kerna.

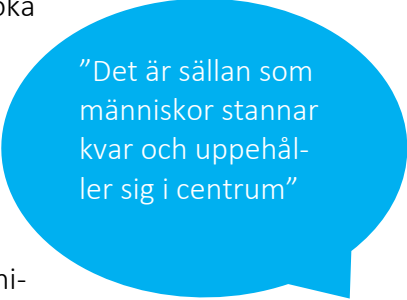
De platser som nämndes där männi-

skor rör sig även efter att butikerna har stängt är bussterminalen, fritidsgården och biblioteket.

Intervjupersonerna beskrev att ungdomar ibland samlas utanför Kulturhuset och utanför Ica efter stängningstid. Det beskrevs handla om ungdomar som vill träffas och umgås. Samlingarna beskrevs inte ge upphov till ordningsstörningar, förutom nedskräpning emellanåt.

Insatser

Några trygghetsskapande insatser som nämndes är ny belysning vid Kulturhuset och väktare som rör sig i centrum under sommaren. Insatserna beskrevs ha haft en positiv effekt på tryggheten i centrum.

”Det är sällan som människor stannar kvar och uppehåller sig i centrum”

Dessutom beskrev flera kommunens arbete med ungdomscoacher som positivt. Nattvandring, grannsamverkan och polisvolontärer som finns på plats vid särskilda händelser är andra insatser som nämndes.

Insatser som efterfrågades är aktivitetsytor i det offentliga rummet som är riktade mot olika målgrupper. En upprustning av centrummiljön för att skapa ett trevligare och grönare centrum som fler vill vistas i efterfrågades också.

Andra insatser som efterfrågades är fler bostäder och fler kvällsöppna restauranger för att få ett ökat flöde av människor i centrum.

En ökad formell social kontroll i det offentliga rummet och tydligare gränssättning mot alkoholförtäring och andra brott eller ordningsstörningar efterfrågades också av några intervjupersoner.

”Det saknas mötesplatser för att umgås och prata. I Hallstahammar känner du de närmaste grannarna och alla andra är okända”

Samverkan

Den samverkan som finns i kommunen beskrevs av flera intervjupersoner fungera väl. Det handlar bl.a. om ett brottsförebyggande arbete där kommunen, polisen, räddningstjänsten, det kommunala fastighetsbolaget och centrumföreningen ingår. Intervjupersonerna be-

skrev att arbetet är fokuserat på att delge lägesbild över den aktuella situationen i kommunen. Arbetet beskrevs av intervjupersonerna som strukturerat, effektivt och givande.

”Eftersom vi träffas ofta och pratar om saker får vi en trygghet med varandra och kan genomföra åtgärder om det krävs”

En annan samverkan som intervjupersonerna nämnde är trygghetsrådet där medborgare, politiker och tjänstemän på kommunen träffas och har en dialog om de frågor som medborgarna tycker är angelägna. Rådet beskrevs framför allt handla om att dela information och föra en dialog, både om vilket behov som finns bland medborgare och om vad kommunen gör kopplat till det som tas upp.

Nattvandringsgruppen beskrevs också ha ett fungerande samarbete och en god dialog med andra aktörer i området, exempelvis med polisen och ungdomscoacherna.

Flera intervjupersoner menade att flerfastighetsägare skulle kunna inkluderas i samverkan, samt att arbetet kan utvecklas genom att fokusera mer på att genomföra åtgärder kopplat till specifika platser i centrum.

”Det skulle behövas olika typer av människor i centrum. Kanske en rolig lekplats som kan göra att barnfamiljer tar sig till centrum. Det kan gynna hela samhället”

Slutsatser

Intervjupersonerna beskrev att situationen generellt sett är lugn i centrum, både utifrån att få brott och ordningsstörningar sker och utifrån att få människor vistas i centrum.

De problem som framför allt beskrevs handlar om otrygghet kopplat till torget utanför Kulturhuset, parkeringar längs med Hantverkaregatan och till viss del Hammartorget. Låg social kontroll och förekomst av grupper som samlas beskrivs som de främsta orsakerna till otrygghet. Även förekomst av grupperingar och fördomar mellan olika grupper beskrivs som en orsak till den otrygghet som finns bland vissa medborgare.

Den samverkan som finns kopplat till brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete beskrivs fungera väl. Dock verkar inte fastighetsägarna i centrum medverka i den samverkan som pågår.

De insatser som efterfrågas handlar framför allt om att skapa förutsättningar för att fler människor och fler målgrupper ska vistas i de offentliga miljöerna i centrum.

Genomförande av flödesanalyser

Syfte

Under trygghetsbesiktningen genomfördes ett antal flödesanalyser i syfte att se hur olika platser i området används.

Metod

Flödesanalyser genomfördes genom att en observatör räknade antal besökare som befann sig på olika platser under 15 minuter. Observatören räknade antal besökare samt antal män och kvinnor som befann sig på platsen. Observatören noterade också hur människor använde platsen, det vill säga vilka stråk som användes och vilka aktiviteter som pågick.

För att kunna uppnå en naturlig, kontinuerlig och effektiv social kontroll krävs att minst 100 personer i timmen passerar eller uppehåller sig på en plats⁹. Resultatet redovisas därför som antal personer/timme.

Flödesanalyser genomfördes dagtid och kvällstid vid Hammartorget, utanför Kulturhuset samt vid tågstationen.

Resultat

Resultaten bör tolkas utifrån det faktum att det snöade kraftigt under observationerna, vilket kan antas påverka människors benägenhet att stanna upp och vistas utomhus en längre tid.

Hammartorget

Hammartorget observerades mellan kl. 13.00-13.15 och mellan kl. 18.45-19.00.

Vid det första tillfället observerades 328 personer/timme, 184 kvinnor och 144 män. De flesta som observerades gick längs med gågatan eller svängde av till någon sidogata. De flesta passerade förbi på väg någon annanstans, flera in i gallerian i Centrumhuset och andra in i butikerna längs gågatan. Flera som kom gående gjorde sitt ärende och sågs sedan komma tillbaka.

Vid det andra tillfället observerades 160 personer/timme, 22 kvinnor och 18 män. De flesta som observerades gick in i eller kom ut från en butik innan butikerna stängde.

Utanför Kulturhuset

Torget utanför Kulturhuset observerades mellan kl. 13.00-13:15 och mellan kl. 18.45-19.00.

Vid det första tillfället 180 personer/timme, 112 män och 68 kvinnor. Av de personer som befann sig på platsen var det ungefär lika många som besökte

---

⁹ Stiftelsen Tryggare Sverige (2020). BoTryggt2030 - handboken för planering av säkra och trygga livsmiljöer.

kiosken eller biblioteket, använde sig av bankomaten eller passerade förbi.

Vid det andra tillfället observerades 120 personer/timme, 80 kvinnor och 40 män. Det var nästan ingen som använde bankomaten. De flesta besökte istället kiosken eller biblioteket, eller passerade förbi.

Vid tågstationen

Flödena vid tågstationen observerades mellan kl. 16.00-16.15 vid järnvägsövergången som ansluter till Knektbacken. Endast 20 personer/timme observerades, 4 kvinnor och 16 män. Dessa personer gick till eller från tåget och de flesta gick längs med Knektbacken. Endast fyra personer använde sig av gångstråket genom skogen för att gå till/från tåget.

Det bör noteras att observationen skedde i samband med att tåg ankom och avgick och att de personer som befanns sig på platsen gick till eller från tåget. Det finns därmed anledning att anta att flödet av människor är betydligt lägre de tider då det inte är några tåg som ankommer eller avgår från stationen.

Slutsatser

Fördelningen mellan kvinnor och män var relativt jämn. Flödet av människor var också tillräckligt högt (minst 100 personer/h) vid Hammartorget och utanför Kulturhuset/biblioteket. Vid tågstationen var däremot flödet av människor betydligt lägre.

När den sista observationen gjordes var fortfarande vissa verksamheter öppna, men trots det var flödet betydligt lägre än mitt på dagen. Det finns därmed anledning att undersöka hur de offentliga platserna används senare på kvällen. Möjligheterna att öka flödet av människor kvällstid, exempelvis genom att skapa fler kvällsöppna aktiviteter och fler aktiviteter i det offentliga rummet, bör ses över.

Det observerades inte att någon grupp hade tagit över eller dominerade en plats vid något tillfälle.

Under observationerna pågick få aktiviteter. De flesta människor passerade eller var på väg till eller från någon av verksamheterna på platsen. Väderförhållandena under observationen kan antas ha påverkat människors benägenhet att vistas på de olika platserna en längre tid. Möjligheten att skapa förutsättningar för fler aktiviteter i det offentliga rummet bör dock ses över.

Genomförande av trygghetsbesiktning

Syfte

Syftet med trygghetsbesiktningen är att undersöka i vilken mån den fysiska miljön påverkar säkerheten och tryggheten i det aktuella området.

Metod

Besiktningen utgår från Stiftelsen Tryggare Sveriges modell över nio aspekter i den fysiska miljön som påverkar förutsättningarna för att en plats ska upplevas som trygg.

Stiftelsen Tryggare Sveriges modell över nio aspekter som påverkar tryggheten utifrån den fysiska miljön

Gestaltning

En plats utseende utgör grunden till våra känslor och vår trygghet. Det fysiska rummets gestaltning skapar förutsättningar för alla trygghetsaspekter samtidigt som den kompletterar den funktion olika trygghetsåtgärder ska utöva. Gestaltning handlar om ett arbete på olika skalor och med olika inriktning, exempelvis landskap, byggnader samt design av mindre objekt. Gestaltningen av en plats främjar trygghet när hänsyn har tagits till detaljerna och den övergripande kompositionen harmoniserar med platsens funktion och huvudidé. Genom exempelvis grönska, konst, färgsättning, goda materialval, placering av objekt, mänsklig skala, alternativa vägar, möjligheten att stå och sitta komfortabelt samt ett visst rumsligt skydd (t.ex. placering av bänkar med skydd för ryggen) skapas en miljö som känns omhändertagen, kontrollerad och som skapar förutsättningar för att skydda individens integritet.

Mix av funktioner

En mix av funktioner har uttryckligen som mål att främja en lämplig mångfald av ändamål och bruk samt en passande överlappning av användning- och öppettider för att främja trygghet och social kontroll under en så stor del av dygnet, veckan och året som möjligt.

Mix av människor

En av grundförutsättningarna för trygghet är att det offentliga rummet i så stor utsträckning som möjligt är befolkat av människor. Detta skapar möjlighet för informell social kontroll av det fysiska

rummet. En mix av människor med olika kön, ålder etc. motverkar dessutom att en viss grupp tar över och dominerar offentliga platser.

Tydlighet

Frågor om territorier och ägandeskap har länge spelat en stor roll för tryggheten. Det behöver därmed vara enkelt att urskilja vad som exempelvis är privat och offentligt i ett område. Tydlighet i stadsrummet handlar också om att det ska vara lätt att urskilja vem som ansvarar för vad i ett område. Skyltning kan bidra till det men är sekundärt i förhållande till de signaler som utformningen av rummet sänder. Rummet i sig ska skapa en förutsägbar situation som gör att människor vet hur de kan och får använda olika platser, utan att det behöver förklaras.

Social kontroll

Social kontroll kan vara både formell och informell. Den första utförs av människor som inom ramen för sin yrkesroll har i uppdrag att på ett eller annat sätt aktivt kontrollera miljön. Den andra utövas av de som bor i området, men även av förbipasserande. Även när en person inte avser att utföra någon kontroll kan denne bidra med det i och med sin närvaro. Social kontroll gäller både närvaro av synliga människor och överblickbarheten i rummet. Det handlar både om att kunna se och om att känna sig sedd.

Belysning

Genom att säkerställa att ett område har en "god" belysning skapas förutsätt-

ningar för social kontroll under mörka timmar. Social kontroll skapar också förutsättningar för individen att ha en bra överskådlighet i sitt närområde och därigenom uppleva en ökad trygghet.

Skalskydd

Med skalskydd menas vanligtvis en typ av inbrottskydd i form av fysiskt skydd av lokaler och rum. Bra skalskydd handlar då mest om tillräckligt inbrottskyddade väggar, dörrar, fönster och lås. Det är viktigt att skalskyddet är väl integrerat i byggnaden och den omgivande miljön, men inte syns. Ett skalskydd som är överdrivet eller inte anpassat och integrerat skickar signaler till de som vistas i området att området är "farligt" eller brottsutsatt.

Förvaltning

Trygghet och oro att utsättas för brott hänger nära ihop med hur ett område förvaltas och sköts. Det vill säga vilken omsorg och lyhördhet som finns, både för människorna i området och för skötsel av byggnader och offentliga rum. Att det är rent och snyggt visar att platsen är under kontroll.

Information

Tillgången till information påverkar tryggheten. Skyltar och annan information kan exempelvis upplysa om tillgänglig ansvarig personal, kontakttider och öppettider. Det handlar också om såväl realtidsinformation vid olika funktioner som mer statisk information.

Den information som förmedlas bör handla om bland annat platsspecifik information om vad som händer i området, hur individen anmäler skadegörelse eller anmäler otrygga situationer, information till de som drabbas av brott och ordningsstörningar samt information om trygghetsskapande insatser i området.

Index

Varje aspekt är nedbrytbar till olika faktorer och under besiktningen poängsätts varje faktor. Därefter räknas ett snitt ut för varje enskild aspekt och ett totalt snitt för samtliga aspekter, vilket utgör platsens trygghetsindex. Varje faktor har en koefficient vilket innebär att samtliga faktorer inte påverkar slutbedömningen i lika hög grad.

Skala: 0 (alarmerande problem) – 20 (bra nivå)

Röd nivå – Problem som måste åtgärdas

Gul nivå – Viss problematik som bör bevakas

Grön nivå – Godkänd/bra situation

Resultat

Resultatet för centrala Hallstahammar är 13,5 vilket sammanlagt är en gul nivå. Sett till de enskilda aspekterna har området 4 aspekter på grön nivå, 4 aspekter på gul nivå och 1 aspekt på röd nivå.

Om aspekterna redovisas från högst till lägst resultat får de följande ordning:

Skalskydd
Belysning
Förvaltning
Social kontroll
Gestaltning
Mix av funktioner
Mix av människor
Tydlighet
Information

Gestaltning

På en övergripande nivå har aspekten Gestaltning hamnat på en gul nivå. Nedan ges en överblick av resultatet för varje faktor under aspekten Gestaltning. Därefter ges en fördjupande beskrivning av resultatet.

Gestaltning

Variation av arkitektur

Densitet

Friktionsytor

Relation mellan delområden

Övergripande planering

Byggnaderna i området är utformade i olika stilar, med olika materialval, färg och form. Byggnadernas utformning bidrar därmed till att skapa en variation i området (bild 1–3).

Det finns relativt stora obebyggda ytor i området i form av parkeringsplatser. Dessa bidrar till viss del till en känsla av tomhet och ödslighet (bild 4–6). Dock upplevs avstånden mellan olika ytor och funktioner inte som alltför stora.

Det finns i stort sett inga trånga passager i området där risken för friktion och trängsel är hög.

Både Centrumhuset och fastigheten där Ica och Systembolaget finns är utformade så att de upptar flera kvarter (bild 7). Därmed skapar de till viss del barriärer som motverkar naturliga kopplingar mellan olika målpunkter i området. Möjligheten att bryta upp bebyggelsen och

skapa fler stråk som knyter ihop de olika platserna i området bör ses över.

Skogsområdet som ligger i anslutning till järnvägsstationen skapar till viss del en barriär som åtskiljer centrum och stationen. Den skyltade vägen från stationen mot centrum via Knektbacken och Nygatan kan upplevas som en omväg. Möjligheten att binda ihop stationen med centrum bör ses över.

På en övergripande nivå upplevs planeringen av centrum vara anpassad för bilburna snarare än fotgängare. Förutom den centrala gågatan finns det få platser som känns planerade utifrån människors behov av mötesplatser, lek och rekreation. Däremot finns det gott om sittplatser som skapar möjlighet för människor att uppehålla sig i det offentliga rummet. Sittplatserna är också i flera fall placerade så att de både erbjuder skydd för ryggen och möjlighet att överblicka närområdet, vilket är att föredra ur ett trygghetsskapande perspektiv (bild 8).

Det finns vissa exempel på element i området som skapar en fin gestaltning och platsidentitet, exempelvis julbelysningen på Hammartorget och Thore Skogmanstatyn (bild 9–10). Möjligheten att införa fler element som bidrar till att stärka områdets identitet och attraktionskraft bör ses över.

Bild 1.

Bild 4.

Bild 2.

Bild 5.

Bild 3.

Bild 6.

Bild 7.

Bild 10.

Bild 8.

Bild 9.

Mix av funktioner

På en övergripande nivå har aspekten Mix av funktioner hamnat på en gul nivå. Nedan ges en överblick av resultatet för varje faktor under aspekten Mix av funktioner. Därefter ges en fördjupande beskrivning av resultatet.

Mix av funktioner

Olika typer av funktioner	■
Planering av centrala målpunkter utifrån olika målgrupper	■
Tillgänglighetsanpassning	■
Spridning av funktioner	■
Funktioners placering	■

Det finns en mix av både kommersiell verksamhet, service och bostäder i området. Det finns också aktiviteter i form av fritidsgård, teater och bio. Däremot finns det få aktivitetsytor i det offentliga rummet. Möjligheten att skapa bättre förutsättningar för människor att använda och uppehålla sig i det offentliga rummet bör ses över.

Det finns en lekplats i området (bild 11), men i övrigt utgörs aktivitetsytor i det offentliga rummet främst av sittplatser. De öppna ytor som finns i området, exempelvis på Hammartorget skapar förutsättningar för ett mer varierat utbud av aktiviteter. Möjligheten att programmera dessa med ett utbud av aktiviteter som kan attrahera olika målgrupper bör ses över.

Funktionerna bedöms vara tillgängliga för personer med funktionshinder, utan barriärer som begränsar tillgängligheten.

Vid trapporna i området finns det exempelvis alternativa vägar.

Den offentliga toaletten i området var stängd vid besiktningsstillfället (bild 12). Tillgången till en gratis offentlig toalett skapar förutsättningar för människor att uppehålla sig en längre tid i det offentliga rummet och bör därför tillhandahållas.

De olika funktionerna är spridda i området. Byggnaderna vid Hammartorget omfattar exempelvis både bostäder och butiker. Butiker finns också i bottenplan även i andra delar av området (bild 13–14).

Placeringen av funktionerna gentemot varandra bedöms inte skapa en förhöjd risk för brottslighet.

Bild 11.

Bild 12.

Bild 13.

Bild 14.

Mix av människor

På en övergripande nivå har aspekten Mix av människor hamnat på en gul nivå. Nedan ges en överblick av resultatet för varje faktor under aspekten Mix av människor. Därefter ges en fördjupande beskrivning av resultatet.

Mix av människor

Fördelningen av män och kvinnor	
Spridningen av människor i området	
Mängden pågående aktiviteter	

Under observationstillfällena (se avsnittet Genomförande av flödesanalys) var fördelningen mellan kvinnor och män överlag jämn. Det uppmärksammades inte att någon grupp på ett påtagligt sätt tog över en plats vid något tillfälle.

Spridningen av människor i området var däremot ojämn. Flest människor passerade i centrum (över 100 personer/h), medan området i anslutning till järnvägsstationen var betydligt mer folktomt (endast drygt 20 personer/h).

Under observationerna pågick få aktiviteter i det offentliga rummet. De flesta människor passerade till eller från de observerade platserna. Möjligheten att skapa en större bredd av aktiviteter i det offentliga rummet bör ses över.

Tydlighet

På en övergripande nivå har aspekten Tydlighet hamnat på en gul nivå. Nedan ges en överblick av resultatet för varje faktor under aspekten Tydlighet. Därefter ges en fördjupande beskrivning av resultatet.

Tydlighet

Ägandeskapet i området

Skyltningen

Den fysiska utformningen

Avgränsningar mellan privat och offentligt

Vissa fastigheter är uppmärkta med skyltar om ägandeskap (bild 15), men på många av byggnaderna saknas information om vem som äger fastigheterna. Även offentliga platser såsom Hammar-torget saknar information om ägandeskapet för platsen. Möjligheten att tydliggöra både privata fastighetsägare och kommunens ägandeskap på fler platser bör ses över.

Det finns till viss del hänvisningsskyltar till olika målpunkter i området, men det skulle behövas tydligare och fler skyltar till centrala platser och funktioner. Det saknas också områdeskartor vid entréer och andra målpunkter som hjälper en besökare att få en helhetsbild av området.

Det går att arbeta med den fysiska utformningen av centrum för att skapa en större tydlighet kring hur olika platser ska användas. Områdets gestaltning, med stora parkeringsytor och endast ett tydligt huvudstråk för gångtrafikanter

skapar en otydlighet kring hur olika målpunkter i området hänger ihop och vad som utgör områdets kärna (se aspekten Gestaltning). För besökare kan det också vara otydligt vilka stråk som är mest naturliga att använda för att ta sig till olika målpunkter och för att närma sig centrum.

Ett exempel är entréerna till Hammartorget. Det är positivt att entréerna är utmärkta med skyltning (bild 17), men det skulle gå att markera dessa ytterligare med exempelvis information om verksamheterna som finns där, en områdeskarta och färg eller utsmyckningar som leder besökaren mot centrum. På så sätt kan platsens tilltänkta användningsområde och ansvaret/värdskapet för platsens tydliggörs.

Ett annat exempel på plats som kan tydliggöras med hjälp av den fysiska utformningen är gångstigen genom skogsstråket mellan centrum och järnvägsstationen. I nuläget är det otydligt vilken funktion stråket fyller och huruvida det är tänkt att användas som det gångstråk mellan tågstationen och centrum eller inte. Den upplevs snarast som en informell genväg. Skogsområdets funktion bör ses över och tydliggöras (bild 18).

Avgränsningar mellan offentlig och privat mark är markerat med låga staket som skapar en tydlig gränsdragning utan att bilda en alltför stor barriär (bild 17–18).

Bild 15.

Bild 18.

Bild 16.

Bild 17.

Bild 17.

Bild 18.

Social kontroll

På en övergripande nivå har aspekten Social kontroll hamnat på en grön nivå. Nedan ges en överblick av resultatet för varje faktor under aspekten Social kontroll. Därefter ges en fördjupande beskrivning av resultatet.

Social kontroll

Indirekt social kontroll

Byggnadernas utformning

Placering av objekt

Det finns några platser i området som är placerade avskilt från andra funktioner, vilket innebär att möjligheterna till social kontroll från omkringliggande funktioner försvinner. Det gäller exempelvis parkeringsytan bakom Ica, vid skogsområdet mellan centrum och tågstationen och vid själva tågstationen.

Vissa funktioner, exempelvis busshållplatserna och bankomaten, är placerade i närhet till funktioner som har stängt kvällstid. Det innebär att den sociala kontrollen blir betydligt lägre efter stängning (bild 20). Det gäller även Hammartorget där det framför allt finns verksamhet i form av butiker (bild 21). Möjligheten att integrera dessa funktioner med kvällsöppna verksamheter, aktiviteter utomhus eller fler bostäder bör ses över.

Det finns exempel på lokaler som tycks stå tomma. Möjligheten att aktivera dessa för att stärka den sociala kontrollen bör ses över (bild 22).

Byggnadernas utformning hindrar till viss del möjligheterna till social kontroll. Det handlar om fasader som saknar fönster ut mot gatan (bild 23–25). Genom att öppna upp och aktivera dessa skulle möjligheterna till social kontroll förbättras, samtidigt som de skapar en relation mellan det offentliga rummet och funktionerna inne i fastigheten. Det finns också goda exempel i området på byggnader som har fönster i bottenplan, vilket stärker möjligheterna till bra social kontroll.

På vissa ställen medför byggnadernas utformning med skarpa hörn att siktlinjerna skymms. Jämför exempelvis Kulturhusets skarpa hörn med ett bostadshus på Nygatan (bild 26–28).

De offentliga platserna i området är till stor del utformade med fria siktlinjer, och skapar därmed förutsättningar för social kontroll.

Området bedöms vara fritt från fasta objekt som hindrar siktlinjerna (bild 29).

Bild 19.

Bild 20.

Bild 23.

Bild 21.

Bild 24.

Bild 22.

Bild 25.

Bild 26.

Bild 29.

Bild 27.

Bild 28.

Belysning

På en övergripande nivå har aspekten Belysning hamnat på en grön nivå. Nedan ges en överblick av resultatet för varje faktor under aspekten Belysning. Därefter ges en fördjupande beskrivning av resultatet.

Belysning

Täckningsgrad

Anpassning efter funktion

Möjlighet att urskilja personer i omgivningen

Förekomst av bländande belysning

Belysningen i området bedöms överlag vara bra, med en variation av olika typer av belysning. Möjligheten att urskilja personer på huvudstråk och andra gångstråk bedöms överlag vara god (bild 30–32). Belysningen upplevs inte heller som för stark eller bländande. På vissa parkeringsplatser i området är belysningen dock något brisande och bör ses över i syfte att skapa en mer jämnt upplyst yta.

Gångstråket som går genom skogsområdet mellan centrum och tågstationen är inte upplyst. Ifall detta stråk inte i första hand är avsett att användas som huvudstråk bör det heller inte belysas. Om gångstråket är tänkt att användas som huvudstråk eller gör det i praktiken så bör dock möjligheten att belysa stråket övervägas.

Belysningen bedöms överlag vara anpassad efter de olika funktionerna i området, med riktad belysning mot specifika funktioner. På vissa ställen saknas dock

riktad belysning, exempelvis vid några av bussturerna och vid cykelställen som finns i anslutning till busshållplatserna (bild 38–39).

Bild 30.

Bild 31.

Bild 32.

Bild 33.

Bild 39.

Bild 34.

Bild 38.

Skalskydd

På en övergripande nivå har aspekten Skalskydd hamnat på en grön nivå. Nedan ges en överblick av resultatet för varje faktor under aspekten Skalskydd. Därefter ges en fördjupande beskrivning av resultatet.

Skalskydd

Integrerat i omgivningen
Anpassat efter behov

Det finns några exempel på skalskydd som sticker ut från omgivningen i form av galler på utsidan av fönster och utanpåsittande jalousier (bild 41), men överlag är det skalskydd som finns väl integrerat.

Bild 40.

Bild 41.

Förvaltning

På en övergripande nivå har aspekten Förvaltning hamnat på en grön nivå. Nedan ges en överblick av resultatet för varje faktor under aspekten Förvaltning. Därefter ges en fördjupande beskrivning av resultatet.

Förvaltning

Förekomst av skadegörelse	■
Fastigheters underhållningsgrad	■
Underhåll av offentliga platser och funktioner	■
Underhåll av buskage, träd och växter	■
Ordning och reda	■

Området bedöms vara väl förvaltad och omhändertaget. Det förekommer på klotter på ett fåtal platser (bild 42), men det sticker inte ut på ett påtagligt sätt. Annan typ av skadegörelse, exempelvis sönderslagna objekt, förekom inte vid besiktningsstillfällena.

Fastigheterna bedöms vara väl underhållna, med fasader i gott skick.

De offentliga platserna bedöms också vara väl underhållna. Olika objekt så som sittplatser och anslagstavlor är hela och rena, med undantag av några gatlampor som behöver bytas ut (bild 43).

Underhåll av buskage, träd och växter har inte bedömts på grund av årstiden. Gällande grönska är det viktigt att den ger ett välvårdat intryck samt inte skymmer siktlinjerna.

Det bedöms råda ordning och reda i området. Ett undantag är att det på några ställen sitter affischer och lappar uppsatta på husväggarna, vilket ger ett något rörigt och ovårdat intryck. En felplacerad kundvagn är ett annat exempel (bild 44–45).

Bild 42.

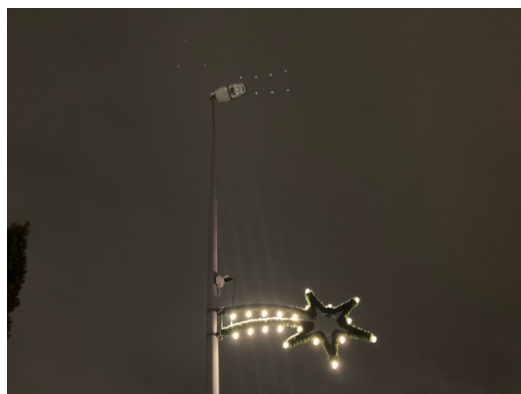

Bild 43.

Bild 44.

Bild 45.

Information

På en övergripande nivå har aspekten Information hamnat på en röd nivå. Nedan ges en överblick av resultatet för varje faktor under aspekten Information. Därefter ges en fördjupande beskrivning av resultatet.

Information

Förekomst av informationstavlor
Information om pågående aktiviteter
Information om felanmälan
Information till den som har blivit utsatt för brott
Information om brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete

Det finns anslagstavlor på några platser i området, bland annat Hammartorget (bild 46). Dessa saknar dock samlad områdesinformation från kommunen, fastighetsägarna och andra aktörer i området.

Det saknas information om pågående aktiviteter (exempelvis om pågående byggprojekt, se bild 47), kontaktuppgifter för felanmälan, information till den som har blivit utsatt för brott (exempelvis kontaktuppgifter till polis och brottsofferjour) samt information om brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

Genom att tillhandahålla den typen av information kommuniceras också att det finns ett aktivt ägandeskap och värdskap för platsen.

Bild 46.

Bild 47. Information om byggprojektet saknas.

